

Extract uit het register der besluiten
van Gedeputeerde Staten der provincie Gelderland

Woensdag, den 25 julij 1866

Gelezen eene missie van Burgemeester en wethouders van Driel dd 20
 julij j.l., let A no 252, en daarbij gevoegd raadsbesluit en bijlage van den 18
 te voren no 3, strekkende om, tot bestrijding der kosten, welke mogten
 worden vereischt tot het nemen van maatregelen tegen een verspreiding
 der cholera, eene geldlening aan te gaan van ten hoogste f 500,= in zoo
 veele termijnen als burgemeester en wethouders zullen noodig en goed
 verdeelen en zulks tegen een rente van hoogstens 6% en jaarlijkche
 aflossing van niet minder dan f 250,= te beginnen met het jaar 1868;
 Gelet dat tot rente betaling en aflossing der lening de gewone inkomsten
 der gemeente zijn aangewezen;

Gezien de ontv: 136, 194 en 213 der gemeente wet

Is goed gevonden

1e voorschreven raadsbesluit goed te keuren

Ze het gemeentebestuur uit te noodigen om te bevorderen dat alsnog een raadsbesluit worde ingezonden tot aanvulling der begrooting van 1866 met met voormelde f 600,= in ontvangst en in uitgaaf

N0 5

Extract uit het register der besluiten
van Gedeputeerde Staten der provincie
Gelderland.

Dinsdag den 2 ctober 1866.

Gelezen eene missieve van burgemeester en wethouders van Driel, dd 19 september 1866, lit A, nr 300, daarbij naar aanleiding van punt 2 van dezerzijds besluit dd 25 juli 1866, no 3 strekkende om algemeene begrooting voor 1866 aan te vullen als

In ontvangst:

Hoofdstuk V, afd I, art 1 Geldleening ter voorziening in de kosten van
te nemen maatregelen tegen de verspreiding der cholera
ad f 500,=

In uitgaafden post

Hoofdstuk XV art 1 Onvoorziene uitgaven met
eene som van

f 500,=

Ze ter bekoming van magtiging om uit de post van onvoorziene uitgaven der algemeene begrooting voor 1866, ter beschikking van burgemeester en wethouders te stelleneene som van fl 500,= tot weren der verspreiding van de cholera.

Gelet op art. 23 der gemeentewet; is goedgevonden: voorschreven raadsbesluit goed te keuren en de gevraagde magtiging te verlenen.

Extract dezes zal aan het gemeentebestuur van Driel worden ingezonden.

Accordeert met voorschreven register,
De Griffier der Staten,
G van Oortenwijk

Cholera 3113 1016a-e

N0 148 ontv. 26 mei 1866

Driel 24 mei 1866

Het is juist gevoelen dat de gemeenteraad, als er iets goeds wil tot stand komen beginnen moet met een gezondheidscommissie te benoemen en aan deze de benoodigde gelden toe te staan. Alsmede een lokaal aan te wijzen waar cholera lijders uit de behoeftige klasse kunnen verpleegd worden.

Dit laatste is vooral in eene volkrijke gemeenteeene groote behoefte, daar bedoelde lijders om verschillende redenen niet wel in hunne huizen kunnen verpleegd worden, terwijl het daarenboven van de beste middelen is om de verspreiding der ziekte tegen te gaan en in het geheel orde te bewaren.

Over de verdere werkzaamheden van bedoelde commissie kan later gehandeld worden.

Ik heb de eer te zijn

H. Edema

geneesheer

Aan den heer burgemeester
alhier

Weledel Achtbare Heeren !

Geroepen bij een missieve van den Edel Achtbare Heer Burgemeester van Driel, van dato 22 mei 1866, om inlichtingen en raadgevingen tegen het verspreiden der cholera asiatica, is het mij aangenaam en vereerend hieraan bij deze te voldoen.

Alles op te volgen wat ons door Gedeputeerde Staten is aangeraden is wel onmogelijk;

ik wil dus daaruit het doelmatigste aanhalen en bijvoegen wat mij noodig dunk.

Aan een maatregel is bereids voldaan; het afschaffen der Kermis en Jaarmarkt, dit toch is de beste, zoo niet de eenige maatregel van quarantaine die men alhier nemen kan.

Zeër menschelijk ware het dat er een gebouw, loods of tenten bestonden, opgeslagen eenigsins verwijderd van de kom der gemeente, waar de lijders in konden verpleegd worden,

daar toch isoleeren der zieken, vooral bij cholera, maar ook niet minder bij typhus, daar onze gemeente nog al eens door geteisterd wordt, en bij andere contagieuse of besmettelijke ziekten zoo zeer is aan te raden. Ja zoo hoogst noodig is om besmetting te voorkomen. Alleen doet zich hier de vraag op: zullen de lijders naar die gebouwen of tenten willen vervoerd worden? Zij die tot de categorie der armen behooren, kunnen daartoe gepersuadeerd worden; doch de andere?

Mijns inziens is daarvoor eene krachtige samenwerking en van gemeente-bestuur en van geneeskundige het eenige middel.

Hoogst aan te raden is ook het desinfecteeren of het onschadelijk maken der uitwasingen van dierlijke en andere uitwerpselen, als zijnde veelal de dragers en overbrengers der smetstoffen, door de reeds aangeraden en nog andere middelen. Gelukkig zijn die middelen goedkoop. De gegoede ingezetenen konden dezelve voor eigen erkenning aanschaffen, de mingevoede konden ze vanwege de gemeente gedesinfecteerd worden. Maar hier rijst meer de vraag: hoe zal men dat smerige stilstaand water, dat met allerlei uitwerpselen verontreinigd is, dat de kom onzer gemeente zoo zeer ontsierd, de zoogenaamde Zijl of Deel, desinfecteeren?

Ik zie er geene kans toe en toch was het zoo hoogst noodig, aangezien zij alleen in staat is eene besmettelijke ziekte in Driel te doen geboren worden, daar er daar ter plaatse eene aanhoudende ontwikkeling plaats heeft van

ammonia en zwavelwaterstofgas, twee gassen die zeer nadeelig, ja vergiftig op de bewerktuiging van de mensch werken. Alleen demping van dien grooten modderpoel was het beste desinfecteermiddel

Dit zijn alle algemeen maatregelen, bijzondere zijn thans voor het oogenblik moeilijk te nemen, daar die toch door zoo veele zaken als tijd, aantal, karakter, graad, hevigheid enz. van de ziekte gewijzigd worden; menschelijk ware het dat die ter behandeling voorgelaten werden aan eene gezondheids-commissie, die thans in veele groote plaatsen bestaan, en die meestal zijn te zamen gesteld uit:

- A: de burgemeester der gemeente
- B. een of meerdere leden van de raad
- C. een of meerdere geneeskundige
- D. een scheikundige
- E. een bouwmeester, metselaar of timmerman

Voor onze gemeente ware het ook niet kwaad dat er een landbouwer of veehouder in zitting had. Aan deze commissie konde eene zekere som uit de gemeente kas disponibel gesteld worden, om in geval van nood of daar naar het doelmatig was eenige noodneudige onkosten te kunnen bestrijken, zij konden geregeld hare vergaderingen houden in het gemeentehuis.

Het stellen van bepaalde medicamenten hier en daar de gemeente, komt mij alleen doelmatig voor wanneer de ziekte zich openbaart, dewijl voor dien tijd, daarvan door onwetende zeer dikwijls een kwalijk of ondoelmatig gebruik van kan worden gemaakt, ook dit zou tot de werkzaamheden der gezondheidscommissie behooren.

Het spoedig inroepen van geneeskundige hulp is altijd aanprijzenswaardig, natuurlijk zoo veel te meer bij heerschende ziekten en vooral bij cholera.

Eene bepaalde cholera commissie, die zich bezig houdt met het verzorgen, voeden, kleeden enz. der lijders is moeilijk van wege de gemeente daar te stellen, dit is meer een particulier werk van liefdadigheid. tenzij dat gemeente daarvoor de noodige gelden zouden willen en kunnen storten op dat zij in onderhandeling trad met de armbesturen om dan gezamenlijk te handelen.

En hiermede Edel Achtbare Heeren! houdt ik in deze mijne taak voor volbragt, mij steeds bereid verklarende, daar en wanneer mijn hulp noodig mpgt wezen die steeds bereidvaardig te verleen

Extract uit het register der besluiten

van Gedeputeerde Staten der provincie Gelderland

Woensdag, den 25 julij 1866

Gelezen eene missie van Burgemeester en wethouders van Driel dd 20
 julij j.l., let A no 252, en daarbij gevoegd raadsbesluit en bijlage van den 18
 te voren no 3, strekkende om, tot bestrijding der kosten, welke mogten
 worden vereischt tot het nemen van maatregelen tegen een verspreiding
 der cholera, eene geldlening aan te gaan van ten hoogste f 500,= in zoo
 veele termijnen als burgemeester en wethouders zullen noodig en goed
 verdeelen en zulks tegen een rente van hoogstens 6% en jaarlijkche
 aflossing van niet minder dan f 250,= te beginnen met het jaar 1868;
 Gelet dat tot rente betaling en aflossing der lening de gewone inkomsten
 der gemeente zijn aangewezen;

Gezien de ontv: 136, 194 en 213 der gemeente wet

Is goed gevonden

1e voorschreven raadsbesluit goed te keuren

Ze het gemeentebestuur uit te nodigen om te bevorderen dat alsnog een raadsbesluit worde ingezonden tot aanvulling der begrooting van 1866 met met voormelde f 600,= in ontvangst en in uitgaaf

N0 5

Extract uit het register der besluiten

van Gedeputeerde Staten der provincie
Gelderland.

Dinsdag den 2 ctober 1866.

Gelezen eene missieve van burgemeester en wethouders van Driel, dd 19 september 1866, lit A, nr 300, daarbij naar aanleiding van punt 2 van dezerzijds besluit dd 25 juli 1866, no 3 strekkende om algemeene begrooting voor 1866 aan te vullen als

In ontvangst:

Hoofdstuk V, afd I, art 1 Geldleening ter voorziening in de kosten van
te nemen maatregelen tegen de verspreiding der cholera
ad f 500,=

In uitgaafden post

Hoofdstuk XV art 1 Onvoorziene uitgaven met
eene som van

f 500,=

2e ter bekoming van magtiging om uit de post van onvoorziene uitgaven der algemeene begrooting voor 1866, ter beschikking van burgemeester en wethouders te stelleneene som van fl 500,= tot weren der verspreiding van de cholera.

Gelet op art. 23 der gemeentewet; is goedgevonden: voorschreven raadsbesluit goed te keuren en de gevraagde magtiging te verlenen.

Extract dezes zal aan het gemeentebestuur van Driel worden ingezonden.

Accordeert met voorschreven register,

De Griffier der Staten,

G van Oortenwijk

Cholera 3113 1016a-e

N0 148 ontv. 26 mei 1866

Driel 24 mei 1866

Het is juist gevoelen dat de gemeenteraad, als er iets goeds wil tot stand komen beginnen moet met een gezondheidscommissie te benoemen en aan deze de benoodigde gelden toe te staan. Alsmede een lokaal aan te wijzen waar cholera lijders uit de behoeftige klasse kunnen verpleegd worden.

Dit laatste is vooral in eene volkrijke gemeenteeene groote behoefte, daar bedoelde lijders om verschillende redenen niet wel in hunne huizen kunnen verpleegd worden, terwijl het daarenboven van de beste middelen is om de verspreiding der ziekte tegen te gaan en in het geheel orde te bewaren.

Over de verdere werkzaamheden van bedoelde commissie kan later gehandeld worden.

Ik heb de eer te zijn

H. Edema

geneesheer

Aan den heer burgemeester
alhier

Weledel Achtbare Heeren !

Geroepen bij een missieve van den Edel Achtbare Heer Burgemeester van Driel, van dato 22 mei 1866, om inlichtingen en raadgevingen tegen het verspreiden der cholera asiatica, is het mij aangenaam en vereerend hieraan bij deze te voldoen.

Alles op te volgen wat ons door Gedeputeerde Staten is aangeraden is wel onmogelijk;

ik wil dus daaruit het doelmatigste aanhalen en bijvoegen wat mij noodig dunk.

Aan een maatregel is bereids voldaan; het afschaffen der Kermis en Jaarmarkt, dit toch is de beste, zoo niet de eenige maatregel van quarantaine die men alhier nemen kan.

Zeer menschelijk ware het dat er een gebouw, loods of tenten bestonden, opgeslagen eenigsins verwijderd van de kom der gemeente, waar de lijders in konden verpleegd worden,

daar toch isoleren der zieken, vooral bij cholera, maar ook niet minder bij typhus, daar onze gemeente nog al eens door geteisterd wordt, en bij andere contagieuse of besmettelijke ziekten zoo zeer is aan te raden. Ja zoo hoogst noodig is om besmetting te voorkomen. Alleen doet zich hier de vraag op: zullen de lijders naar die gebouwen of tenten willen vervoerd worden? Zij die tot de categorie der armen behooren, kunnen daartoe gepersuadeerd worden; doch de andere?

Mijns inziens is daarvoor eene krachtige samenwerking en van gemeente-bestuur en van geneeskundige het eenige middel.

Hoogst aan te raden is ook het desinfecteeren of het onschadelijk maken der uitwasingen van dierlijke en andere uitwerpselen, als zijnde veelal de dragers en overbrengers der smetstoffen, door de reeds aangeraden en nog andere middelen. Gelukkig zijn die middelen goedkoop. De gegoede ingezetenen konden dezelve voor eigen erkenning aanschaffen, de mingevoede konden ze vanwege de gemeente gedesinfecteerd worden. Maar hier rijst meer de vraag: hoe zal men dat smerige stilstaand water, dat met allerlei uitwerpselen verontreinigd is, dat de kom onzer gemeente zoo zeer ontsierd, de zoogenaamde Zijl of Deel, desinfecteeren?

Ik zie er geene kans toe en toch was het zoo hoogst noodig, aangezien zij alleen in staat is eene besmettelijke ziekte in Driel te doen geboren worden, daar er daar ter plaatse eene aanhoudende ontwikkeling plaats heeft van

ammonia en zwavelwaterstofgas, twee gassen die zeer nadeelig, ja vergiftig op de bewerktuiging van de mensch werken. Alleen demping van dien grooten modderpoel was het beste desinfecteermiddel

Dit zijn alle algemeen maatregelen, bijzondere zijn thans voor het oogenblik moeilijk te nemen, daar die toch door zoo veele zaken als tijd, aantal, karakter, graad, hevigheid enz. van de ziekte gewijzigd worden; menschelijk ware het dat die ter behandeling voorgelaten werden aan eene gezondheids-commissie, die thans in veele groote plaatsen bestaan, en die meestal zijn te zamen gesteld uit:

- A: de burgemeester der gemeente
- B. een of meerdere leden van de raad
- C. een of meerdere geneeskundige
- D. een scheikundige
- E. een bouwmeester, metselaar of timmerman

Voor onze gemeente ware het ook niet kwaad dat er een landbouwer of veehouder in zitting had. Aan deze commissie konde eene zekere som uit de gemeente kas disponibel gesteld worden, om in geval van nood of daar naar het doelmatig was eenige noodneudige onkosten te kunnen bestrijken, zij konden geregeld hare vergaderingen houden in het gemeentehuis.

Het stellen van bepaalde medicamenten hier en daar de gemeente, komt mij alleen doelmatig voor wanneer de ziekte zich openbaart, dewijl voor dien tijd, daarvan door onwetende zeer dikwijls een kwalijk of ondoelmatig gebruik van kan worden gemaakt, ook dit zou tot de werkzaamheden der gezondheidscommissie behooren.

Het spoedig inroepen van geneeskundige hulp is altijd aanprijzenswaardig, natuurlijk zoo veel te meer bij heerschende ziekten en vooral bij cholera.

Eene bepaalde cholera commissie, die zich bezig houdt met het verzorgen, voeden, kleeden enz. der lijders is moeilijk van wege de gemeente daar te stellen, dit is meer een particulier werk van liefdadigheid. tenzij dat gemeente daarvoor de noodige gelden zouden willen en kunnen storten op dat zij in onderhandeling trad met de armbesturen om dan gezamenlijk te handelen.

En hiermede Edel Achtbare Heeren! houdt ik in deze mijne taak voor volbragt, mij steeds bereid verklarende, daar en wanneer mijn hulp noodig mpgt wezen die steeds bereidvaardig te verleen